

Приет на 9 ноември 2021 г.

НАСОКИ
НА КОМИТЕТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОРГАНИ ЗА НАДЗОР НА ОДИТА
ОТНОСНО РАБОТАТА НА ОДИТОРИТЕ ВЪВ ВРЪЗКА С
ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ В ЕДИНЕН ЕВРОПЕЙСКИ
ЕЛЕКТРОНЕН ФОРМАТ (ESEF)¹

Цели на насоките

В Тълкувателно съобщение 2020/C379/01 на Европейската комисия се посочва, че правото на Съюза изисква задължителни одитори (наричани по-долу „одитори“), да изразяват одиторско мнение относно това дали финансовата информация, включена в годишните финансови отчети, отговаря на съответните законови изисквания², предвидени в Делегирания регламент за ESEF³, т.е. на разпоредбите на Делегирания регламент за ESEF, които се прилагат към финансовите отчети (реф. Приложение 1 на този документ).

При липса на одиторски стандарт(и), отнасящи се конкретно до докладването по ESEF, приложими в Европейския съюз, целите на тези насоки са да опишат очакванията на КЕОНО⁴ относно:

- процедурите, които трябва да бъдат извършени от одиторите за оценка дали финансовата информация, включена в годишния финансов отчет отговаря на изискванията на ESEF,
- последствията от всякакви неточности, идентифицирани от одиторите, и
- формата и съдържанието на одиторския доклад относно съответствието на финансовите отчети с изискванията на ESEF.

Тези насоки подчертават спецификите, които трябва да се спазват от одиторите, в допълнение към разпоредбите на одиторските стандарти. Насоките реферират, но не заменят другите изисквания за одит и етичност, включително относно независимостта, приложими за одиторите в държавите членки⁵.

Тези насоки вземат предвид Тълкувателното съобщение на Комисията 2020/C379/01⁶, което беше публикувано след издаването на първоначалните насоки на

¹ [Линк към оригиналния документ – 211109-ceaob-esef-guidelines-auditors.pdf](https://ec.europa.eu/economy_finance/2021/11/09_guidelines_for_audit_firms_europes_audit_firms_en)

² съответните законови изисквания както са постановени във Въпрос 2.2 от „Тълкувателно съобщение на Комисията“ 2020/C379/01

³ Делегиран регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията (Регламент за европейския единен електронен формат (ЕЕЕФ))

⁴ Тук „трябва“ следва да се тълкува като очакванията от страна на КЕОНО

⁵ Държавите-членки може да имат специфични разпоредби във връзка с ESEF, които не са обхванати от тези насоки

⁶ Тълкувателно съобщение на Комисията относно изготвянето, одита и публикуването на финансовите отчети, включени в годишните финансови отчети, изготвени в съответствие с Делегиран регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията относно европейския единен електронен формат (ЕЕЕФ) (2020/C 379/01)

КЕОНО, и дават допълнителни разяснения, извлечени от опита, натрупан при прилагането на ESEF. По този начин те заменят първоначалните насоки относно одиторската работа във връзка с финансовите отчети в ESEF, издадени от КЕОНО на 28 ноември 2019 г.

Процедури, които трябва да се извършват от одиторите върху финансовите отчети в ESEF

I. Планиране на работата на одиторите

1. Одиторите планират процедурите, които да бъдат изпълнени, като се вземат предвид следните аспекти:

- характеристиките на финансовите отчети, изготвени във формат ESEF
- сроковете, които трябва да бъдат спазени за провеждане на процедурите по финансовите отчети в ESEF, и
- процесът, въведен от предприятието за изготвяне на финансовите отчети в ESEF (реф. пар. 2).

II. Разбиране на процеса за изготвяне на финансовите отчети в ESEF и свързаните с тях контроли

2. По отношение на изготвянето на финансовите отчети в ESEF одиторите трябва да получат разбиране за следното:

- процесът за изготвяне на финансовите отчети в ESEF, включително използването на технически (например ИТ инструменти - софтуер) и човешки ресурси и дали предприятието възлага частично или изцяло на външни изпълнители изготвянето на финансовите отчети в ESEF или използва за това свой експерт, и
- контролите, проектирани и приложени от предприятието за предотвратяване, откриване или коригиране на неточности при изготвянето на финансовите отчети в ESEF.

III. Процедури, свързани с XHTML формат⁷

3. Одиторите проверяват дали цялата финансова информация, включена в годишния финансов отчет, е подготвена във формат XHTML.

4. В случаите, когато първоначално предприятието предоставя на одиторите за целите на одита финансови отчети, които все още не са изготвени в съответствие с изискванията на ESEF, и по-късно ги предоставя в ESEF, одиторите проверяват съгласуваността между тях (финансовите отчети в XHTML и одитираната по-рано версия), за да се провери пълното им съответствие.

IV. Процедури, свързани с маркирането

5. Одиторите изпълняват процедури за получаване на достатъчно и уместни одиторски доказателства, че изискванията за маркиране, определени от Делегирания регламент за ESEF, са спазени.

Ниво на същественост

6. Одиторите използват подходящо ниво на същественост при:
- планиране и определяне на обхвата на процедурите, които трябва да бъдат извършени върху маркираната информация, посочена в пар. 10,
 - оценка на ефекта от идентифицираните неточности при изпълнение на процедурите върху маркираната информация и

⁷ Тук няма изискване за същественост по това отношение

– формиране на мнение, което да бъде включено в одиторския доклад относно съответствието на маркираната информацията с изискванията на ESEF.

7. При определяне на нивото на същественост за целите, посочени по-горе, одиторите трябва да използват като отправна точка нивото на същественост, определена за одита на финансовите отчети и като вземе предвид количествени и качествени аспекти, които произтичат от спецификата на маркираната информация и нуждите и очакванията, които потребителите могат да имат по отношение на маркираната информация.

Оценка на рисковете от съществени отклонения и отговори на тези рискове

8. Одиторите идентифицират и оценяват рисковете от съществени отклонения във финансовите отчети, представени в ESEF, като се вземат предвид:

– елементите за вътрешен контрол, свързани с изготвянето на финансови отчети в ESEF, и

– рисковете⁸ от непълнота и неточност, свързани с маркираната информация.

9. Одиторите проверяват дали всички елементи, посочени в приложение II, пар. 1 от Делегирания регламент за ESEF е маркирана⁹.

10. По отношение на информация¹⁰, която се изисква да бъде маркирана съгласно Делегирания регламент за ESEF или доброволно, одиторите проверяват дали:

– се използва езика XBRL,

– се използват елементите на основната таксономия (посочена в приложение VI към Делегирания регламент за ESEF) с най-близко счетоводно значение, освен ако не е създаден елемент от разширената таксономия, и

– създадените елементи от разширената таксономия, при наличие на такива, отговарят на Приложение IV на Делегирания регламент, и

– маркираната информация отговарят на общите правила за маркиране, посочени в приложение III (относно приложимите Вградени XBRL спецификации) и приложение IV (относно правилата за маркиране и подаване) на ESEF Делегиран регламент.

11. Маркираната информация, които трябва да бъдат проверени съгласно пар. 10¹¹, се избират в зависимост от рисковете от съществени отклонения, оценени от одиторите¹². Одиторите могат да решат да разчитат до определена степен на контролите, въведени от предприятието, след като са получили достатъчно и уместни доказателства за оперативната ефективност на съответните контроли, за да се намали обема на процедурите по същество.

V. Допълнителни процедури

12. От одиторите може да се изисква да изпълняват други процедури съгласно националните разпоредби.

13. Тези процедури могат да включват проверка на четливостта на файловете с помощта на друг софтуерен инструмент, различен от този, използван от емитента за изготвяне на финансовите отчети в ESEF. Такова използване на друг инструмент е добра

⁸ Виж Приложение 2 към настоящия документ

⁹ Тук няма изискване за същественост по това отношение

¹⁰ Тази информация включва и числата, за които точка девет се прави препратка

¹¹ Виж точка 6 относно съществеността

¹² Виж точка 8 относно идентифицирането и оценката на рисковете от съществени неточности, отклонения във финансови отчети, представени в ESEF

практика, дори когато никаква конкретна национална разпоредба или стандарт не го налагат.

VI. Отчитане на съответствието с ESEF в одитния доклад

14. След изпълнение на процедурите и комуникация с ръководството и натоварените с управлението лица, одиторите трябва да вземат предвид последиците от установените съществени неточности или несъответствия, ако има такива, за одитния доклад.

15. Одиторският доклад включва:

- одиторско мнение за това дали представянето на финансовата информация, включена в годишния финансов отчет:
 - отговаря във всички съществени аспекти на ESEF,
 - отговаря на ESEF, с изключение на съществени неточности, отклонения или несъответствия, ясно обяснено в отделен параграф и посочено в одиторското мнение,
 - не отговаря на ESEF поради всеобхватния ефект на съществените отклонения (и) или несъответствия, ясно обяснено в отделен параграф и посочено в одиторското мнение,
- или изявление за невъзможността на одиторите да направят заключение относно съответствието на представянето на финансовите отчети в ESEF, в случаите, когато одиторите не са били в състояние да получат достатъчни и уместни доказателства в това отношение. Одиторите посочват причините за тази невъзможност в одиторския доклад.

16. Това становище се посочва в одиторския доклад, отделно от одиторското мнение. В зависимост от оформлението на одиторския доклад това мнение може да бъде разположено в подраздел към раздела, описващ други законови и регулаторни изисквания.

17. Когато в конкретна юрисдикция е прието, че преди да е изготвен годишният финансов отчет одиторите извършват своите процедури по отношение на отчетните форми в ESEF, които ще бъдат прилагани за годишния финансов отчет, те следва да предоставят тази информация заедно с одиторското мнение относно ESEF в одиторския доклад.

VII. Други аспекти

Независимост

18. Когато изпълняват процедури по финансовите отчети в ESEF одиторите трябва да останат с повишено внимание по отношение изискванията за независимост и да не извършват неаудиторски услуги, забранени съгласно член 5 от Регламент (ЕС) № 537/2014 на Европейския парламент и на Съвета¹³. Одиторите също така остават с повишено внимание за всякакви заплахи от проверка на собствена работа, свързани с ESEF.

Писмо за поемане на одиторски ангажимент

19. Одиторите включват специфични договорености във връзка с ESEF в писмото за поемане на одиторския ангажимент.

Използване на експерт

¹³ Например изискванията на чл. 5, буква в) от Регламент (ЕС) № 537/2014 относно воденето на счетоводство и изготвянето на счетоводна документация и на финансови отчети

20. Когато одиторите решат да използват работата на експерт, изискванията относно ползването на експерти в одита на финансовите отчети се прилагат по общия ред.

Комуникация

21. Преди да издадат одиторския доклад, одиторите съобщават на ръководството и когато е подходящо на лицата, натоварени с общо управление¹⁴, всички идентифицирани неточности или несъответствия, различни от тези, които са очевидно несъществени.

Представително писмо

22. Одиторите изискват специфични изявления от ръководството на предприятието във връзка с ESEF в представителното писмо. Одиторите могат да преценят, че е подходящо да поискат конкретно писмено изявление от ръководството относно спецификите във връзка с ESEF или да включи тези особености във формата на представителното писмо. Когато в конкретна юрисдикция е прието, че преди да е изготвен годишният финансов отчет одиторите извършват своите процедури по отношение на отчетните форми в ESEF, които ще бъдат прилагани за годишния финансов отчет, в представителното писмо се изисква потвърждение, че финансовите отчети, предоставени на одиторите са тези, които ще бъдат включени в годишния финансов отчет.

Документация

23. Общите изисквания за документиране на одита на финансовите отчети се прилагат и за процедурите, извършени върху финансовите отчети в ESEF.

Съвместен одит

24. Когато одиторският ангажимент се изпълнява съвместно, назначените одитори се договарят за разпределението на работата по ESEF и всеки съвместен одитор извършва преглед на извършената работа от другия одитор, за да оцени дали извършените процедури отговарят на планираните, дали са получени достатъчни и уместни доказателства и дали одиторското мнение е подходящо.

25. Съвместните одитори комуникират заедно и по съгласуван начин с ръководството и, когато е уместно, с лицата, натоварени с общо управление¹⁵.

Приложение 1. Съответни законови изисквания

Съответните законови изисквания са изложени във Въпрос 2.2 от „Тълкователно съобщение на Комисията относно изготвянето, одита и публикуването на финансовите отчети, включени в годишните финансови отчети, изготвени в съответствие с Делегиран регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията относно европейския единен електронен формат (ЕЕЕФ)“ (2020/С 379/01).

С цел предоставяне на одиторско мнение относно това дали финансовите отчети са изготвени съгласно съответните законови изисквания, задължителните одитори проверяват съответствието на финансовите отчети на емитентите с разпоредбите на Делегирания регламент за ESEF, които са приложими към финансови отчети. „Съответните законови изисквания“ са следните:

i) всички финансови отчети, които са включени в годишния финансов отчет се изготвят във валиден XHTML формат;

¹⁴ Включително лицата, които отговарят за финансовите отчети, представени в ESEF

¹⁵ Включително лицата, които отговарят за финансовите отчети, представени в ESEF

- ii) за всички консолидирани финансови отчети, които са изготвени в съответствие с МСФО, които са одобрени от ЕС, или с МСФО, приети от СМСС¹⁶:
- оповестяванията, посочени в приложение II към Делегирания регламент за ESEF, се маркират когато присъстват в консолидираните финансови отчети;
 - всички маркирания, включително доброволните маркирания на оповестявания, различни от посочените в Приложение II на Делегирания регламент за ESEF, трябва да отговаря на следните изисквания:
 - o трябва да се използва езикът за маркиране XBRL;
 - o елементите на основната таксономия, посочени в приложение VI на Делегирания регламент за ESEF с най-близкия счетоводен смисъл следва да се използват, освен в случаите когато разширен таксономичен елемент е създаден в съответствие с приложение IV на ЕФСП Делегиран Регламент;
- o маркиранията трябва да отговарят на общите правила за маркиране¹⁷.
- iii) за финансови отчети, различни от консолидираните финансови отчети по МСФО¹⁸:
- всички маркирания, включени доброволно от емитента или в съответствие с националното законодателство, трябва да отговарят на следните изисквания:
 - o трябва да се използва езикът за маркиране XBRL;
 - o трябва да се използва специфична таксономия, предоставена от държавата членка, в която е емитентът;
 - o маркиранията трябва да отговарят на общите правила за маркиране¹⁹.

Приложение 2. Рискове, свързани с маркираната информация

Рисковете, свързани с маркираната информация, могат да обхващат например следните области:

Пълнота

- не всички цифри оповестени в първичните финансови отчети²⁰ на консолидирания финансов по МСФО са маркирани;
- не всички оповестявания в консолидираните финансови отчети по МСФО да са маркирани в съответствие с приложение II към Делегирания регламент за ESEF;
- задължителните маркирания, свързани с идентификацията на субекта, са пропуснати.

Точност

- маркираната информация да не съответства на четливия от човека формат на финансови отчети;
- числа, оповестени в първичните отчети на консолидираните финансови отчети по МСФО, да са били маркирани с неточен контекст (напр. година или края на годината, валута; дебит/кредит; прагове (т.е. милиони/хиляди));
- да са избрани неподходящи елементи от основната таксономия;

¹⁶ Виж чл. 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2019/815

¹⁷ Виж чл. 6 от Делегиран регламент (ЕС) 2019/815

¹⁸ Виж чл. 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2019/815 – относно емитенти в ЕС

¹⁹ Виж чл. 6 от Делегиран регламент (ЕС) 2019/815

²⁰ Отчет за паричните потоци, отчет за всеобхватния доход; отчет за промените в собствения капитал; отчет за финансовото състояние

– погрешно представяне на счетоводното значение на номера или оповестяването, което се маркира, произтичащо от избора на неподходящ елемент от основната таксономия;

– разширен таксономичен елемент, създаден за маркиране на число в първичните отчети, не е свързан към основния таксономичен елемент, който има най-близкото по-широко счетоводно значение и/или обхват за този елемент на емитента;

– когато разширен елемент от таксономия съчетава множество основни таксономични елементи, емитента не е свързал този разширен елемент към всеки от тези основни таксономични елементи.